

นโยบายที่เกี่ยวข้องกับสายงาน

รองอธิบดีฝ่ายวิชาการ

6 นโยบาย 12 แนวทาง

นโยบาย 1 เร่งรัดการเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน

แนวทางที่ 2 การพิจารณาโครงการที่เพิ่มพื้นที่ชลประทานโดยไม่เพิ่มน้ำต้นทุน (สบก.)

แนวทางที่ 4 การออกแบบและปรับปรุงอาคารชลประทานจะต้องสอดคล้องกับระบบนิเวศลุ่มน้ำที่เปลี่ยนแปลงและ Climate Change (สบส.)

แนวทางที่ 6 ศึกษาความเหมาะสมโครงการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน (สบก.)

แนวทางที่ 7 เร่งรัดโครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) (สบก.)

แนวทางที่ 8 เร่งรัดโครงการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำอย่างสมดุล (สบก.)

นโยบายที่ 4 ปรับปรุงการเข้าถึงข้อมูลด้านน้ำให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายและรวดเร็ว

นโยบายที่ 6 พัฒนานวัตกรรมในการทำงาน

แนวทางที่ 26 ส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กรทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสร้างและต่อยอดงานวิจัยในการแก้ปัญหาหรือพัฒนางานตามภารกิจของกรมชลประทาน (สวท., สบก., ทุกสำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่ม/สถาบัน)

แนวทางที่ 27 คิดค้น หรือนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในงานชลประทาน แล้วพัฒนาต่อยอดให้ดียิ่งขึ้น (ทุกสำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่ม/สถาบัน)

นโยบายที่ 2 บริหารจัดการน้ำ ป้องกันและบรรเทาภัยอันเกิดจากน้ำ บนพื้นฐานข้อมูลที่ชัดเจน

แนวทางที่ 17 สร้างความตระหนักรู้และจิตสำนึกด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการแปรปรวนของระบบนิเวศ (สบก.)

นโยบายที่ 3 ปฏิบัติการเชิงรุก เพื่อสร้างความเข้าใจที่ดีในทุกภาคส่วนต่องานชลประทาน

แนวทางที่ 19 เน้นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อความเป็นอยู่ของประชาชน ไม่เน้นกิจกรรมภายในหน่วยงาน (ทุกสำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่ม/สถาบัน)

แนวทางที่ 24 เน้นการนำเสนอในรูปแบบ Infographic ที่เข้าใจง่าย และทันสมัย (ทุกสำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่ม/สถาบัน)

นโยบายที่ 8 ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาและต่อยอดองค์ความรู้ของตนเอง

แนวทางที่ 31 ปรับปรุงหลักสูตร เนื้อหาการฝึกอบรมให้สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง (ทุกสำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่ม/สถาบัน)

แนวทางที่ 32 ส่งเสริมกลุ่มกำลังคนคุณภาพ (HiPPS, UIS ฯลฯ) ให้นำความรู้มาสร้างนวัตกรรมให้กับกรมชลประทาน (สวท., ทุกสำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่ม/สถาบัน)

นายวิทยา แก้วมี

รองอธิบดีฝ่ายวิชาการ

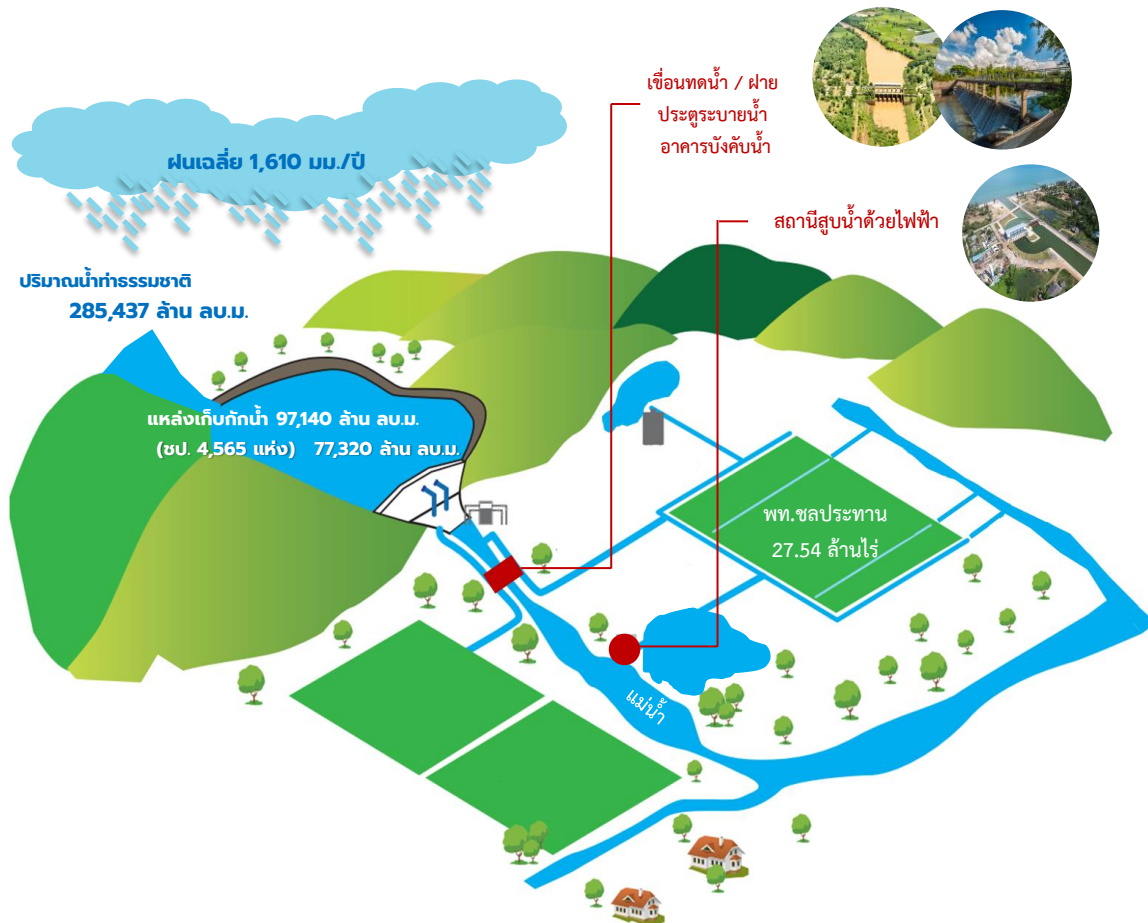

1

เร่งรัดการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน

หน่วยดำเนินการ สบก. / สขป.1-17

แนวทางที่ 2 การพิจารณาโครงการที่เพิ่มพื้นที่ชลประทานโดยไม่เพิ่มน้ำต้นทุน เช่น สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าต้องพิจารณาให้ครอบคลุมทั้งลุ่มน้ำ โดยการใช้เงินของโครงการที่พัฒนาขึ้นใหม่ต้องไม่กระทบกับน้ำต้นทุนของโครงการชลประทานชลประทานเดิมด้านท้ายน้ำ

เป้าหมาย

ลดเชิงเดี่ยว / แก้ภาพรวม / เน้นสมดุลน้ำ

- สร้างแผนแม่บทการพัฒนาแหล่งน้ำระดับลุ่มน้ำ และระดับจังหวัด
โครงการศึกษาแผนหลัก ความเหมาะสมและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
การพัฒนาแหล่งน้ำและบรรเทาอุทกภัยพื้นที่จังหวัดระนอง
โครงการศึกษาความเหมาะสมการบรรเทาอุทกภัยและภัยแล้ง ลุ่มน้ำหนองหาร
ลุ่มน้ำน้ำพุง และลุ่มน้ำท่า จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม
โครงการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำระดับตำบลตามผังน้ำ กลุ่มพื้นที่ภาคเหนือ
- โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ โดยนำน้ำจากทุกแหล่งน้ำต้นทุนขึ้นมาใช้
โครงการศึกษาความเหมาะสมและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมอาคารบังคับน้ำ
ในลำน่านี จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดร้อยเอ็ด
โครงการศึกษาความเหมาะสมและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมอาคารบังคับน้ำ
ในลำน่านมุลและการพัฒนาพื้นที่ลุ่มต่ำสองฝั่งลำน่านมุล จังหวัดนครราชสีมา
จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดอุบลราชธานี
- เพิ่มประสิทธิภาพ / เพิ่มพื้นที่ชลประทาน โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเดิม
โครงการศึกษาความเหมาะสมปรับปรุงโครงการชลประทานในลุ่มน้ำน้อย
จังหวัดชัยนาท จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
โครงการศึกษาความเหมาะสมปรับปรุงโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา จังหวัดสุพรรณบุรี

1

เร่งรัดการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน

หน่วยดำเนินการ สบก.

แนวทางที่ 6 ศึกษาความเหมาะสมโครงการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

- เพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร
- สร้างรายได้จากคาร์บอนเครดิต
- ลดปัญหาจากการปล่อยก๊าซมีเทน

พยากรณ์คาดการณ์อย่างแม่นยำ (ปริมาณน้ำฝน-น้ำท่า) พร้อมระบบแจ้งเตือน

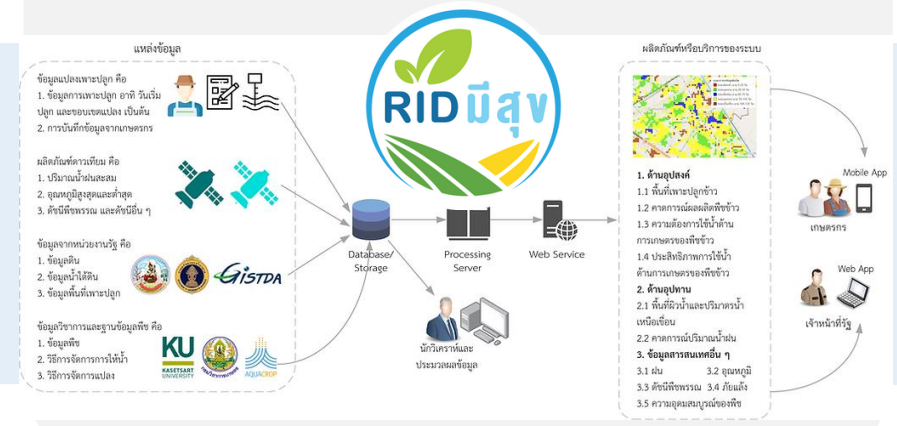
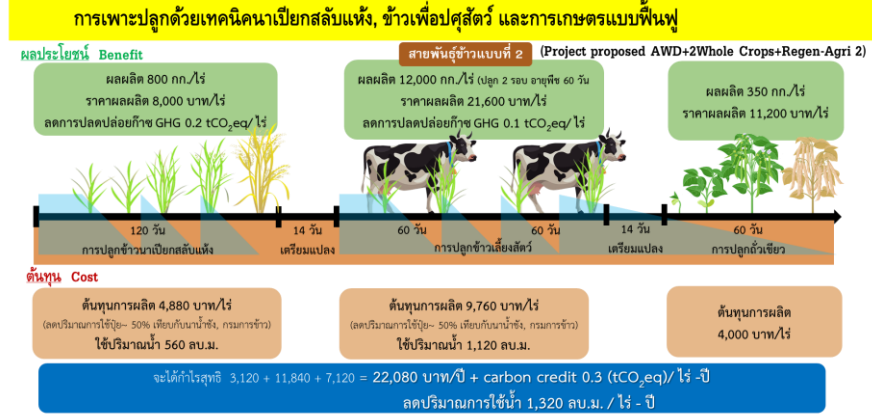
เดิม ปรับปรุงห้วงงาน อาคารชลประทานใหม่ ก่อสร้างด้วยวัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

รักษาประสิทธิภาพและลดการสูญเสียจากระบบส่งน้ำ ควบคุมและสั่งการด้วยระบบ Internet of Things

- ✓ ยกระดับประสิทธิภาพของพื้นที่ชลประทาน
- ✓ ยกระดับงานพัฒนาแหล่งน้ำให้มีคุณภาพตามศักยภาพของกลุ่มน้ำ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

บริหารจัดการน้ำ ด้วยศูนย์ SWOC ผ่านระบบ Internet of Things

เป้าหมาย

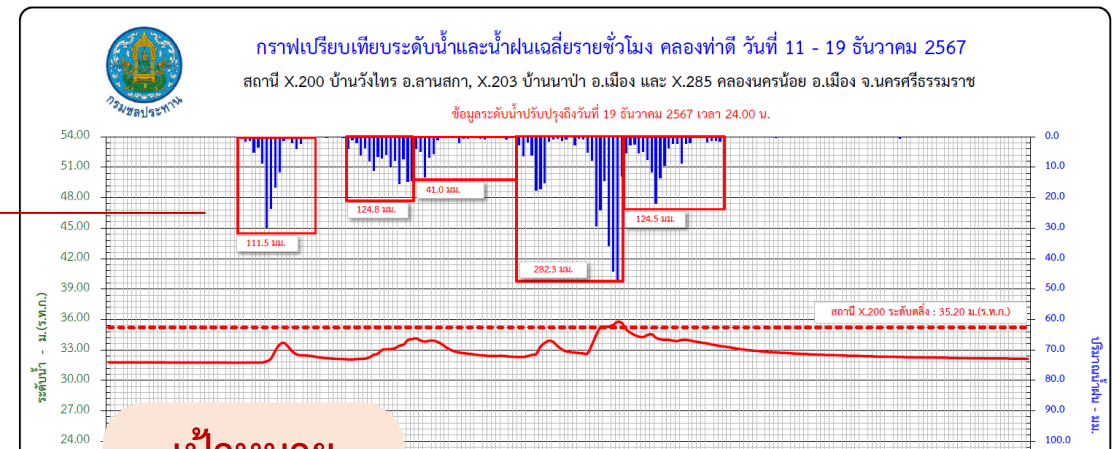
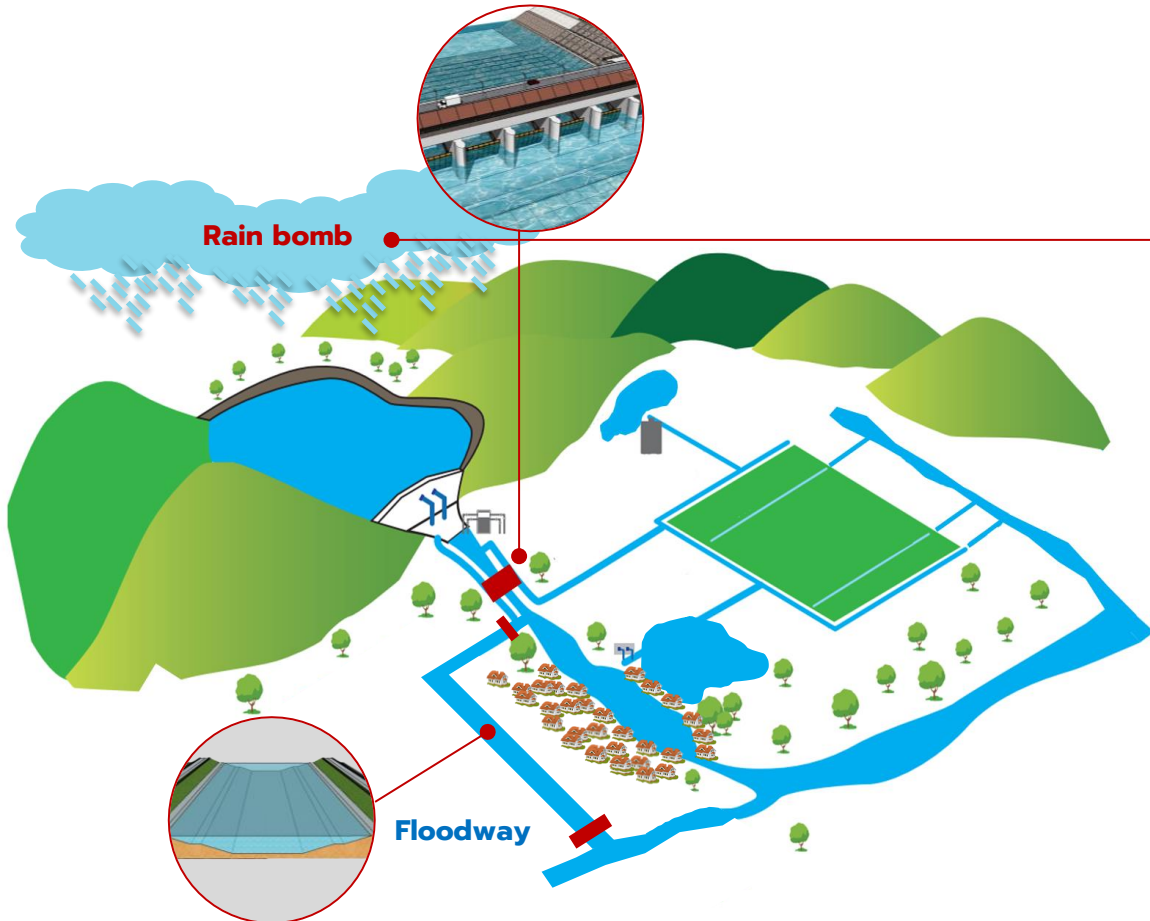

1

เร่งรัดการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน

หน่วยดำเนินการ สอส.

แนวทางที่ 4 การออกแบบและปรับปรุงอาคารชลประทานจะต้องสอดคล้องกับระบบนิเวศลุ่มน้ำที่เปลี่ยนแปลงและ Climate Change ที่ทำให้ลักษณะน้ำฝนน้ำท่าเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เช่น อาคารระบายน้ำมีขนาดใหญ่ขึ้นจากความเข้มข้นที่มากขึ้น เป็นต้น

เป้าหมาย

- ทบทวน ปรับปรุง แบบมาตรฐานอาคารชลประทาน
- ทบทวนเกณฑ์การออกแบบ เช่น Return period
- การออกแบบอาคารชลประทานโดยใช้หลัก Nature-based solutions (NbS)
- อาคารระบายน้ำมีขนาดใหญ่ขึ้นจากความเข้มข้นที่มากขึ้น
- เพิ่มประสิทธิภาพอาคารชลประทานให้เป็น Multi-Function

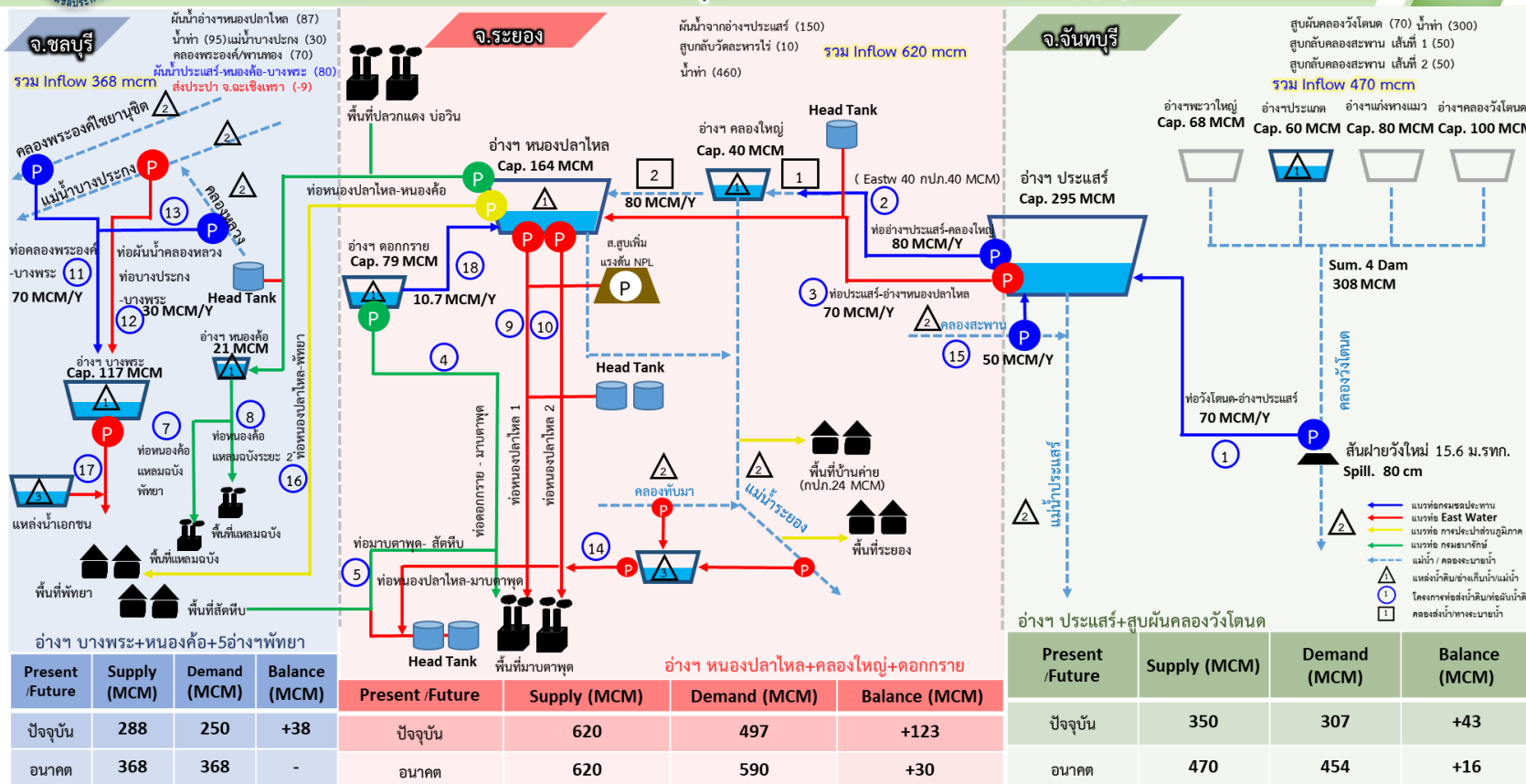
1

เร่งรัดการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน

หน่วยดำเนินการ สพญ. กพก. สบก. สขป.9

แนวทางที่ 7 เร่งรัดโครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

การบริหารจัดการน้ำโครงการน้ำ EEC ปัจจุบันและอนาคต ปี 2574 (Supply-Demand)

เป้าหมาย

- วางกรอบการพัฒนาแหล่งน้ำในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)
- โครงการศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อม จัดหาแหล่งกักเก็บน้ำ อาคารประกอบ และโครงการขุดน้ำสำหรับใช้ในโครงการศูนย์ธุรกิจ EEC และเมืองใหม่น่าอยู่อัจฉริยะ จังหวัดชลบุรี
- ส่งมอบและผลักดัน เล่มศึกษา แบบก่อสร้างโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

1

เร่งรัดการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน

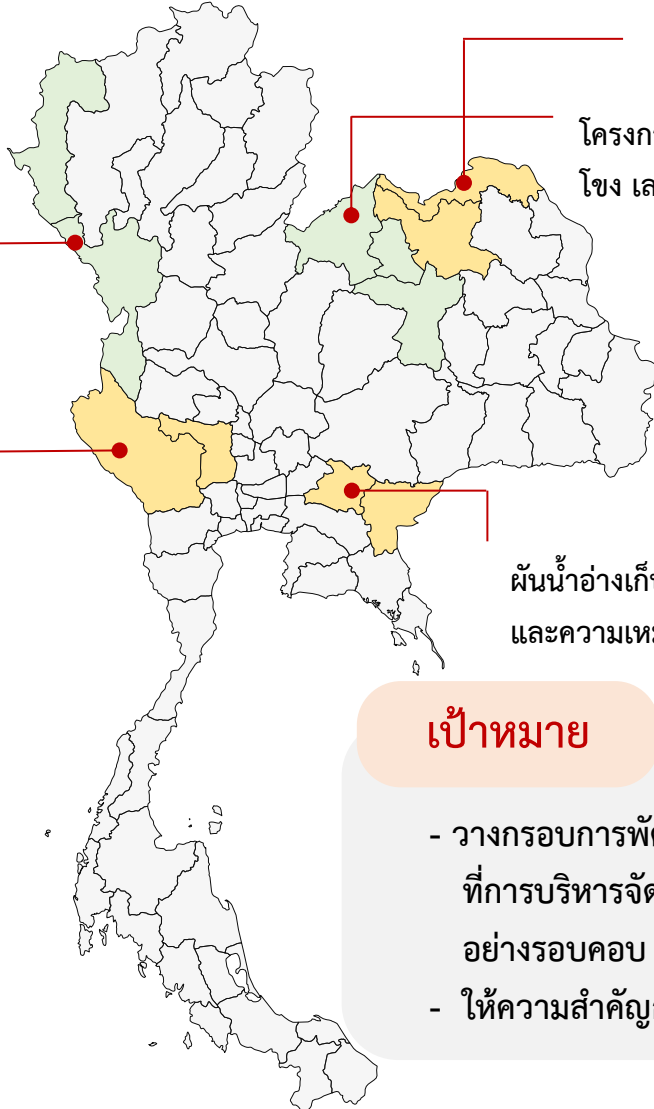
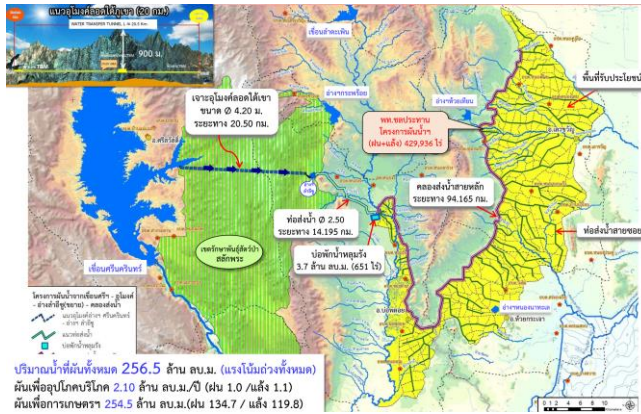
หน่วยดำเนินการ สบก. สพญ.

แนวทางที่ 8 เร่งรัดโครงการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำอย่างสมดุล

โครงการเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้เขื่อนภูมิพล
แนวส่งน้ำยาว-อ่างเก็บน้ำเขื่อนภูมิพล

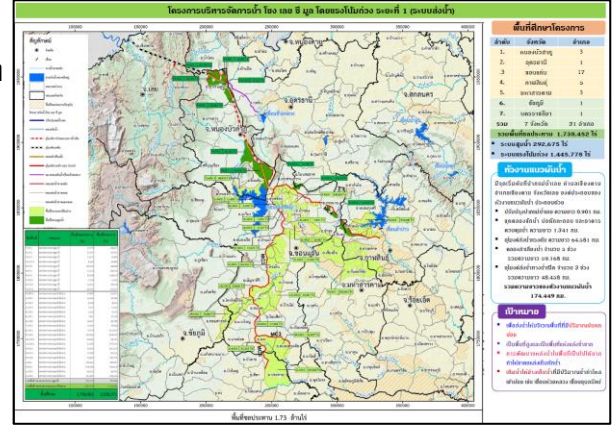

ผันน้ำจากเขื่อนศรีนครินทร์ เพื่อบรรเทาภัยแล้ง
จังหวัดกาญจนบุรี

ผันน้ำห้วยหลวงตอนล่างสงครามตอนบน-ลำปาวตอนบน
จังหวัดหนองคาย และจังหวัดอุดรธานี

โครงการบริหารจัดการน้ำ
โขง เลย ชี มูล โดยแรงโน้มถ่วง

ผันน้ำอ่างเก็บน้ำคลองพระสะทึง-อ่างเก็บน้ำคลองสิียด
และความเหมาะสมจัดหาน้ำต้นทุนเพื่อจัดหาน้ำเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

เป้าหมาย

- วางกรอบการพัฒนาแหล่งน้ำ ในการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำอย่างสมดุล ที่การบริหารจัดการน้ำ และด้านสังคม รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างรอบคอบ
- ให้ความสำคัญกับเล่มศึกษา แบบก่อสร้าง ของโครงการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำอย่างสมดุล

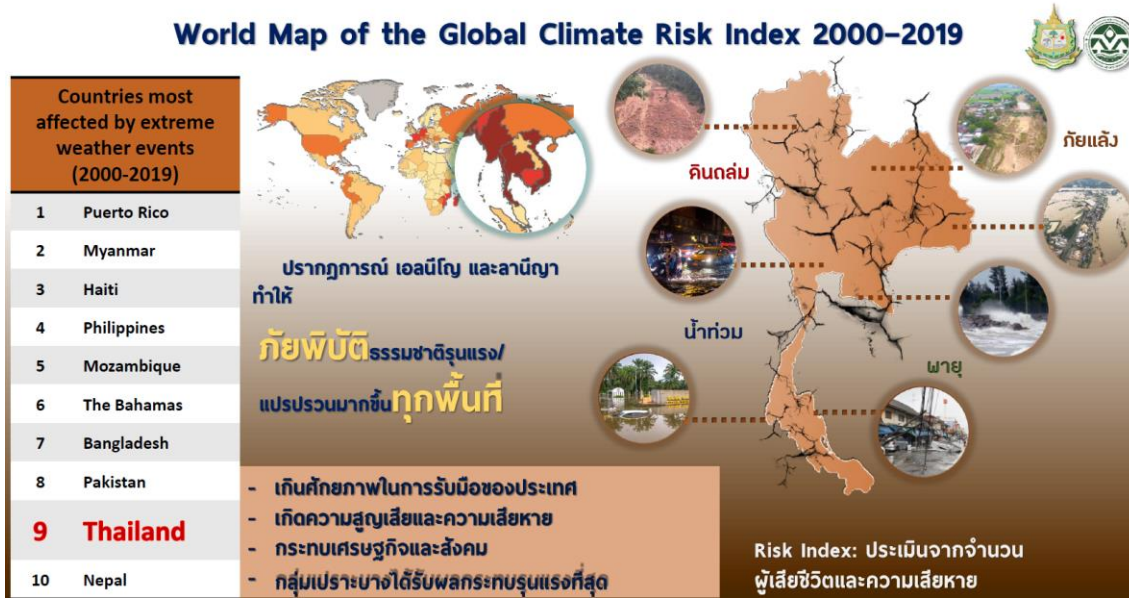
2

บริหารจัดการน้ำและดำเนินการ ป้องกันและบรรเทาภัยอันเกิดจากน้ำบนพื้นฐานข้อมูลและหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน

หน่วยดำเนินการ สบก. สขป.1-17

แนวทางที่ 17 สร้างความตระหนักรู้และจิตสำนึกด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการแปรปรวนของระบบนิเวศ

World Map of the Global Climate Risk Index 2000–2019

เป้าหมาย

- สนับสนุน งบประมาณเพื่อสร้างความตระหนักรู้และจิตสำนึกด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการแปรปรวนของระบบนิเวศโดยใช้งบประมาณ

แผนปฏิบัติการป้องกันแก้ไขและแผนติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIMP)

- สนับสนุน โครงการความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการจัดการทรัพยากรน้ำกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

โครงการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเทศไทย ด้วยการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพและการเกษตรแบบยั่งยืน

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

3

ปฏิบัติการเชิงรุกในการสร้างความเข้าใจที่ดีของทุกภาคส่วนต่องานชลประทาน

หน่วยดำเนินการ ทุกหน่วยงาน

แนวทางที่ 19 เน้นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่ส่งผลเป็นประโยชน์ต่อความเป็นอยู่ของประชาชน ไม่เน้นกิจกรรมภายในหน่วยงาน

เป้าหมาย

มุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนตั้งแต่กระบวนการศึกษา สำรวจ ออกแบบ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาแหล่งน้ำ

- โครงการแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำด้วยชลประทานเพื่อท้องถิ่น

“ อ่างเก็บน้ำแม่ตาช้าง จังหวัดเชียงราย

มุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ โครงการหรือนวัตกรรมของกรมชลประทาน ที่เป็นประโยชน์ต่อความเป็นอยู่ของประชาชน

- มุกดา Smart Farm 349

- การทำนาเปียกสลับแห้ง

- สวพ. 62-RID No.1 ทำลายผักตบชวา

- เยาวชนรักษาน้ำ

6

พัฒนานวัตกรรมในการทำงาน

หน่วยดำเนินการ สวพ. ทุกหน่วยงาน

แนวทางที่ 26 สร้างและต่อยอดงานวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานตามภารกิจของกรมฯ

แนวทางที่ 27 คิดค้น หรือนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในงานชลประทาน แล้วพัฒนาต่อยอดให้ดียิ่งขึ้น

เป้าหมาย

- สนับสนุนต่อยอด นวัตกรรมเพื่อการชลประทาน
- สนับสนุนโครงการวิจัย นวัตกรรม / สิ่งประดิษฐ์ (ขอรับทุนงานวิจัยจาก กองทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน / หน่วยงานภายนอก)
- โครงการพัฒนาเรือติดตามและเฝ้าระวังสำหรับตรวจสอบคุณภาพน้ำ
- โครงการพัฒนาอุปกรณ์แจ้งเตือนระดับน้ำในคลองชลประทานแบบอัตโนมัติ
- โครงการพัฒนาอุปกรณ์วัดระดับน้ำในนาเปียกสลับแห้งพร้อมแอปพลิเคชัน
- โครงการทุนยางพาราตัดผักตบชวา Para-Log Boom
- ราววัดน้ำปริมาณน้ำชลประทานผลิตจาก
- โปรแกรมคำนวณค่าความต้องการน้ำของข้าว (WAPF) 3.0
- การควบคุมกำจัดผักตบชวา (Eichhornia crassipes) ด้วยสวพ. 62-RID No.1
- การจัดการวัชพืชน้ำในทางน้ำชลประทานด้วยโดรนเพื่อการเกษตร

4สุดยอดนวัตกรรม กรมชลประทาน ยุค 4.0

อากาศยานไร้คนขับ
"ชลพิศ121"

นวัตกรรมเครื่องช่วยห่ม
เปิดปิดบานระบายน้ำ

เรื่อนวัตกรรมกำจัดวัชพื
ขนาดเล็ก

สารกำจัดผักตบชวา
สวพ.62-RID No.1

8

ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาและต่อยอดองค์ความรู้ของตนเอง

หน่วยดำเนินการ ทุกหน่วยงาน

แนวทางที่ 31 ปรับปรุงหลักสูตร เนื้อหาการฝึกอบรมให้สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง
แนวทางที่ 32 ส่งเสริมกลุ่มกำลังคนคุณภาพ (Hippo, UIS ฯลฯ)ให้นำความรู้มาสร้างนวัตกรรมให้กับกรมชลประทาน

ศูนย์ประสานข้อมูลดาวเทียมเพื่อการชลประทาน

ศูนย์กลางฐานข้อมูล ด้านหมวดหลักฐานและการจัดทำแผนที่

องค์กรผู้นำแบบก่อสร้าง 3D Printing
องค์กรผู้นำออกแบบโดยใช้หลัก NbS

องค์กรผู้นำแนวทางเพิ่ม
มูลค่าด้านการเกษตรกรรม

ศูนย์ข้อมูลแผนการพัฒนาแหล่งน้ำ
ของประเทศไทย

ศูนย์พัฒนา นวัตกรรมเพื่อการชลประทาน
ศูนย์กลางองค์ความรู้ Physical model

ศูนย์กลางองค์ความรู้ Math model

Hippo	สำนักบริหารโครงการ	3 คน
	สำนักสำรวจด้านวิศวกรรมและธรณีวิทยา	1 คน
	สำนักออกแบบวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม	1 คน
UIS	สำนักบริหารโครงการ	1 คน
	สำนักออกแบบวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม	5 คน
	สำนักวิจัยและพัฒนา	1 คน

เป้าหมาย

- สายงานวิชาการ นำร่องการฝึกอบรมให้สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริงผ่านระบบ Online
- ส่งเสริมบุคลากร ตามแผนความร่วมมือต่างประเทศ (พัฒนาองค์ความรู้)
- สร้างกิจกรรมต่อยอด องค์ความรู้จากกำลังคนคุณภาพ
- ส่งเสริมทุนวิจัย เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงาน ให้เป็นศูนย์กลางการพัฒนาในแต่ละด้านตามภารกิจ

กรมชลประทาน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

“องค์กรอัจฉริยะ ที่มุ่งสร้างความมั่นคงด้านน้ำ (Water Security) เพื่อเพิ่มคุณค่าการบริการ ภายในปี 2580”